

ĐỀ BÀI

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

SỰ TÍCH CÂY LÚA

Nữ thần Lúa là con gái Ngọc hoàng, nàng là một cô gái xinh đẹp, dáng người éo lá và có tính tình hay hờn dỗi. Sau những trận lũ lụt ghê gớm xảy ra, sinh linh cây cỏ đều bị diệt hết, trời bèn cho những người còn sống sót sinh con đẻ cái trên mặt đất và sai Nữ thần Lúa xuống trần gian để nuôi sống con người. Khi giáng trần, nàng đã làm phép cho những hạt giống gieo xuống đất nảy mầm, mọc thành cây, kết bông mấy hạt. Lúa chín tự về nhà không cần phải gặt và không phải phơi gì cả. Cần ăn, cứ ngắt bông bỏ vào nồi là lúa sẽ thành cơm.

Trong một lần dẫn các bông lúa vào sân, Nữ thần Lúa bị một cô gái phang chổi vào đầu, nên nàng giận dỗi. Từ đó, nhất định không cho lúa bò về, và lúa cũng không tự biến thành cơm nữa, người trần gian phải tự làm hết tất cả, và sự hờn dỗi lên đến đỉnh điểm là Nữ thần cấm bông lúa nảy nở. Vì thế sau này mỗi lần gặt xong là người trần gian phải làm lễ cúng cơm mới hay còn gọi là cúng hồn Lúa. “Sự tích cây Lúa” là truyện thần thoại Việt Nam, ngoài việc lí giải về sự ra đời của cây Lúa, câu chuyện còn giải thích phong tục cúng nữ thần Lúa ở một số nơi.

(Thần thoại Việt Nam)

Lựa chọn đáp án đúng:

1. Xác định thể loại của văn bản?

- A. Truyện cổ tích
- B. Thần thoại
- C. Sử thi
- D. Truyền thuyết

2. Nữ thần lúa là con của ai?

- A. Con của Thần Sấm.
- B. Con của Thần Sét.
- C. Con của Thần Mặt trời.
- D. Con của Ngọc hoàng.

3. Nữ thần lúa xuống trần gian để làm gì?

- A. Để nuôi sống con người
- B. Để giúp con người làm giàu
- C. Để giúp con người trừ dịch bệnh
- D. Giúp con người chống thiên tai

4 .Vì sao Nữ thần lúa nhất định không cho lúa bò về, và lúa cũng không tự biến thành cơm nữa?

- A. Vì con người có thể tự làm được tất cả.
- B. Vì Ngọc Hoàng gọi Nữ thần lúa về trời.
- C. Vì nàng bị cô gái phang chổi vào đầu nên nàng giận dữ.
- D. Cả A,B,C.

5. Khi giáng trần, nàng đã làm phép cho những hạt giống gieo xuống đất nảy mầm, mọc thành cây, kết bông mấy hạt. Em hãy nhận xét về những việc mà nữ thần lúa đã làm cho con người?

- A. Giúp con người duy trì và phát triển cuộc sống.
- B. Giúp con người duy trì nòi giống.
- C. Giúp con người phòng ngừa thiên tai.
- D. Cả A,B,C.

6. Trong một lần dẫn các bông lúa vào sân, Nữ thần Lúa bị một cô gái phang chổi vào đầu, nên nàng giận dữ. Từ đó, nhất định không cho lúa bò về, và lúa cũng không tự biến thành cơm nữa. Em hãy nhận xét về tính cách của Nữ thần lúa qua những chi tiết trên?

- A. Xốc nổi, cố chấp
- B. Hay giận dữ
- C. Ngoan ngoãn, hiếu chuyện.
- D. Cả A và B đều đúng.

7. Theo bạn, ý nghĩa của văn bản trên là gì?

- A. Lí giải về sự ra đời của cây Lúa
- B. giải thích phong tục cúng nữ thần Lúa ở một số nơi.
- C. Đúc kết bài học làm người.
- D. Cả A và B.

Trả lời các câu hỏi:

8. Theo bạn, có thể bỏ chi tiết Nữ thần lúa giận dữ hay không? Vì sao?

9. Qua câu chuyện về Nữ thần lúa, bạn rút ra được bài học gì?

10. Hãy trình bày suy nghĩ của bạn về ý nghĩa của phong tục cúng nữ thần Lúa ở một số nơi?

II. VIẾT (4.0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau:

(...)

Quê hương là chùm khế ngọt
Cho con trèo hái mỗi ngày
Quê hương là đường đi học
Con về rợp bướm vàng bay
Quê hương là con diều biếc
Tuổi thơ con thả trên đồng

*Quê hương là con đò nhỏ
Êm đềm khua nước ven sông*

*Quê hương là cầu tre nhỏ
Mẹ về nón lá nghiêng che
Là hương hoa đồng cỏ nội
Bay trong giấc ngủ đêm hè...*

(Trích Quê hương-Đỗ Trung Quân, theo Thivien).

Hãy viết bài văn (khoảng 500 chữ) trình bày cảm nhận của anh/chị về vẻ đẹp của quê hương trong đoạn thơ trên.

-----HẾT-----

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6.0
	1	B.	0.5
	2	D	0.5
	3	A.	0.5
	4	C.	0.5
	5	A	0.5
	6	B	0.5
	7	D.	0.5
	8	- Không thể lược bỏ chi tiết: Nữ thần lúa giận dữ - Vì nếu lược bỏ sẽ không làm nổi bật được tính cách hay giận dữ của nhân vật, đồng thời không dẫn đến sự ra đời của cây Lúa, và giải thích phong tục cúng nữ thần Lúa ở một số nơi - Học sinh chỉ cần nêu được quan điểm lí giải hợp lí: 0.5 điểm. - Học sinh chỉ nêu quan điểm không lí giải hoặc lí giải không bày tỏ quan điểm: 0.25 điểm.	0.5
	9	- Nêu ra bài học cho bản thân. - Lí giải lí do bản thân nêu bài học ấy. HS trả lời theo quan điểm, suy nghĩ của cá nhân, có lí giải hợp lí, viết đúng dung lượng. 1.0 điểm - Trình bày rõ ràng nhưng chưa thực sự thuyết phục: 0.75 điểm. - Trình bày chưa rõ ràng, thuyết phục: 0.25 điểm – 0.5 điểm.	1.0
	10	- Nêu quan niệm của bản thân phong tục cúng nữ thần Lúa ở một số nơi : Nét đẹp trong phong tục, tập quán của người Việt. - Lí giải được những lí do nêu quan điểm như vậy. HS trả lời theo quan điểm, suy nghĩ của cá nhân, có lí giải hợp lí, viết đúng dung lượng. 1.0 điểm - Trình bày rõ ràng nhưng chưa thực sự thuyết phục: 0.75 điểm. - Trình bày chưa rõ ràng, thuyết phục: 0.25 điểm – 0.5 điểm.	1.0
II		VIẾT	4.0
		a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề	0.5
		b. Xác định đúng yêu cầu của đề: Vẻ đẹp của quê hương qua đoạn thơ trên - Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,5 điểm. - Học sinh xác định chưa đầy đủ vấn đề nghị luận: 0,25 điểm.	0.5

	<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể viết bài nhiều cách trên cơ sở kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm; đảm bảo các yêu cầu sau:</p>	2.0
	<p>* Giới thiệu khái quát : Tác giả, tác phẩm và đoạn thơ. - Cảm nhận chung về quê hương. - Cảm nhận về vẻ đẹp của quê hương qua 3 khổ thơ: + Quê hương thân thuộc, gần gũi; + Quê hương bình dị, mộc mạc; + Quê hương gắn bó sâu nặng với mỗi người.</p> <p>Hướng dẫn chấm: - Trình bày đầy đủ, sâu sắc: 2.0 điểm - Trình bày chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 1.75 điểm – 1.5 điểm. - Trình bày chung chung, chưa rõ: 0.75 điểm – 1.0 điểm</p>	
	<p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. - Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>	0.5
	<p><i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ. + Đáp ứng được 2 hoặc 3 yêu cầu trở lên: 0.5 điểm. + Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0.25 điểm.</p>	0.5
Tổng điểm		10.0

----- Hết -----